

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการ
เพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้าง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ (๗) และข้อ ๑๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กระทรวงมหาดไทยจึงออกประกาศสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้างโดยวางมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่ นายจ้างเพื่อรับค่าจ้างไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม

“อาคาร” หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

“อาคารไม้” หมายความว่า โครงสร้างของอาคารในส่วนที่เป็นผนัง พื้นหรือหลังคาที่ทำด้วยไม้

“อาคารที่ใหม่ไฟชา” หมายความว่า โครงสร้างของอาคารในส่วนที่เป็นกำแพงปูน และเสาไม้ที่ปลูกใหม่ได้ชำ

“อาคารทนไฟ” หมายความว่า โครงสร้างของอาคารในส่วนที่เป็นผนัง แผ่นกั้น พื้น บันได หลังคา ขอบโครง หน้าต่าง กรอบกระจก ประตู และสิ่งตกแต่งภายในที่ไม่พังทลายขณะเผาไหม้ในช่วงเวลาหนึ่ง

“สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา” หมายความว่า สถานที่ที่อาจเกิดเพลิงไหม้ได้ โดยเพลิงนั้นเกิดจากวัตถุหรือของเหลวที่มีอยู่หรือใช้ในบริเวณนั้น ซึ่งไหม้ไฟได้อย่างช้าหรือมีควันน้อยหรือไม่ระเบิด

“สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลาง” หมายความว่า สถานที่ที่อาจเกิดเพลิงไหม้ได้โดยเพลิงนั้นเกิดจากวัตถุหรือของเหลวที่มีอยู่หรือใช้ในบริเวณนั้น ซึ่งไหม้ไฟได้อย่างปานกลาง มีควันปานกลางหรือมากแต่ไม่เป็นพิษหรือไม่ระเบิดได้

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

“สถานที่มีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรง” หมายความว่า สถานที่มีโอกาสเกิดเพลิงไหม้ได้ โดยเพลิงนั้นเกิดจากวัตถุหรือของเหลวที่มีอยู่หรือใช้ในบริเวณนั้น ซึ่งไหม้ไฟได้อย่างรวดเร็ว หรือมีควันซึ่งเป็นพิษหรือระเบิดได้

“เพลิงประเภท เอ” หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากเชื้อเพลิงธรรมดา เช่น ไม้ ผ้า กระดาษ ขาง พลาสติก

“เพลิงประเภท บี” หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากของเหลวติดไฟ ก๊าซ และน้ำมันประเภทต่าง ๆ

“เพลิงประเภท ซี” หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้า หรือวัตถุที่มีกระแสไฟฟ้า

“เพลิงประเภท ดี” หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากโลหะต่าง ๆ ที่ติดไฟแมกนีเซียม เซอร์โคเนียม ไทเทเนียม

“วัตถุไวไฟ” หมายความว่า วัตถุที่มีคุณสมบัติติดไฟได้ง่าย สันดาปเร็ว

“วัตถุไวไฟชนิดของเหลว” หมายความว่า ของเหลวซึ่งมีคุณสมบัติที่สามารถระเหยเป็นไอที่อุณหภูมิไม่เกินหนึ่งร้อยองศาเซลเซียส ไอระเหยขึ้นเมื่อสัมผัสกับอากาศแล้วจุดไฟก็จะติดได้

“วัตถุระเบิด” หมายความว่า วัตถุระเบิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

“ระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย” หมายความว่า
สิ่งซึ่งจัดทำหรือติดตั้งเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันและระงับ
อัคคีภัย

“แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย” หมายความว่า
แนวทางปฏิบัติที่จะใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

“เครื่องดับเพลิง” หมายความว่า เครื่องดับเพลิงที่
สามารถดับเพลิงได้ตามมาตรฐานที่กำหนดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม

“อริบด” หมายความว่า อริบดกรรมแรงงานหรือผู้
ซึ่งอริบดมอบหมาย

หมวด ๑

ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อ ๓ ให้นายจ้างจัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย
ในสถานประกอบการเกี่ยวกับการจัดอุปกรณ์ดับเพลิง การเก็บ
รักษาวัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด การกำจัดของเสียที่ติดไฟได้ง่าย
การป้องกันฟ้าผ่า การติดตั้งระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ การ
จัดทำทางหนีไฟ รวมถึงการก่อสร้างอาคารที่มีระบบป้องกัน
อัคคีภัย

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ข้อ ๔ ให้นายจ้างจัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการเกี่ยวกับการตรวจตรา การอบรม การณรงค์ป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ การบรรเทาทุกข์ และการปฏิรูปพันฟูเมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้นแล้ว

ให้นายจ้างเก็บแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยไว้ ณ สถานที่ทำงานพร้อมที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้

ข้อ ๕ อาคารที่มีหลายสถานประกอบการตั้งอยู่ ให้นายจ้างของแต่ละสถานประกอบการร่วมกันจัดให้มีระบบและแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในส่วนของอาคารที่ใช้ร่วมกัน

หมวด ๒

ความปลอดภัยเกี่ยวกับอาคารและทางหนีไฟ

ข้อ ๖ ในกรณีที่อาคารก่อสร้างด้วยวัสดุซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยดังต่อไปนี้ นายจ้างจะให้ลูกจ้างทำงานได้ไม่เกินจำนวนชั้นของอาคารตามที่กำหนด ดังนี้

(๑) สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายจากอัคคีภัยอย่างเบา สำหรับอาคารไม้ไม่เกินสามชั้น อาคารที่ไหม้ไฟเข้าไม่เกินเจ็ดชั้น และอาคารทนไฟไม่จำกัดจำนวนชั้น

(๒) สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลาง สำหรับอาคารไม้ไม่เกินสองชั้น อาคารที่ไหม้ไฟเข้าไม่เกินหกชั้น และอาคารทนไฟไม่จำกัดจำนวนชั้น

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

(๓) สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรง สำหรับอาคารไม้ไม้เกินหนึ่งชั้น อาคารที่ใหม่ไฟซ้ำไม้เกินสี่ชั้น และอาคารทนไฟไม้จำกัดจำนวนชั้น

ในกรณีที่นายจ้างได้จัดให้มีระบบน้ำดับเพลิงอัตโนมัติหรือสารเคมีชนิดดับเพลิงอัตโนมัติไว้จำนวนชั้นของอาคารที่ให้ลูกจ้างทำงานตามวรรคหนึ่งสามารถเพิ่มขึ้นได้อีกสองชั้น

ข้อ ๗ ในกรณีที่นายจ้างประกอบกิจการผลิตโดยมีหรือใช้สิ่งใดที่อาจก่อให้เกิดการระเบิดอย่างร้ายแรง หรือติดไฟได้ง่าย นายจ้างต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) จัดแยกอาคารที่ใช้เป็นสถานประกอบกิจการผลิตดังกล่าวออกจากอาคารอื่น

(๒) ให้มีลูกจ้างทำงานในอาคารดังกล่าวในจำนวนน้อยที่สุดเฉพาะที่จำเป็น

ข้อ ๘ นายจ้างต้องจัดให้มีช่องทางผ่านสู่ทางออกซึ่งมีความกว้างของช่องทางไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตรสี่สิบเซนติเมตร

สำหรับบริเวณที่มีเครื่องจักรติดตั้งอยู่ หรือมีกองวัสดุสิ่งของหรือผนังหรือสิ่งอื่น นายจ้างต้องจัดให้มีช่องทางผ่านสู่ทางออกซึ่งมีความกว้างของช่องทางไม่น้อยกว่าแปดสิบเซนติเมตร

ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานพบว่าอาจเกิดอันตรายได้จากเครื่องจักร ขนาดของชิ้นงาน เศษวัสดุ การวางตั้งหรือกองวัสดุสิ่งของ จะกำหนดให้มีช่องทางผ่านสู่ทางออกที่กว้างกว่าที่กำหนดในวรรคสองก็ได้ตามความเหมาะสม

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ข้อ ๘ ให้นำจ้างจัดให้มีทางออกและทางออกสุดท้าย ดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีทางออกทุกชั้นอย่างน้อยสองทางที่สามารถอพยพลูกจ้างทั้งหมดออกจากบริเวณที่ทำงานออกสู่ทางออกสุดท้ายได้ภายในเวลาไม่เกินห้านาทีโดยปลอดภัย

(๒) ช่องทางผ่านไปสู่ทางออกหรือห้องบันไดฉุกเฉินต้องมีระยะห่างจากจุดที่ลูกจ้างทำงานไม่เกินสี่ห้าเมตรสำหรับสถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายจากอัคคีภัยอย่างร้ายแรงและไม่เกินสามสี่เมตรสำหรับสถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายจากอัคคีภัยอย่างปานกลางหรืออย่างเบา

ห้องบันไดฉุกเฉินจะต้องสามารถป้องกันไฟและควันหรือมีช่องทางฉุกเฉินที่มีผนังทนไฟ

(๓) ช่องทางผ่านสู่ประตูทางออกสุดท้ายภายนอกอาคารต้องมีความกว้างอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าหนึ่งเมตรสี่เซนติเมตรในกรณีที่มีคนงานเกินห้าสิบคนขึ้นไป ขนาดของความกว้างของทางออกสุดท้ายต้องกว้างขึ้นอีกหกสี่เซนติเมตร หรือมีช่องทางเพิ่มขึ้นอย่างน้อยหนึ่งช่องทาง

(๔) ทางออกสุดท้ายต้องไปสู่บริเวณที่ปลอดภัย เช่น ถนน สนาม

ข้อ ๑๐ บันไดในสถานประกอบการ ให้นำจ้างปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) บันไดและชานบันไดในอาคารตั้งแต่สามชั้นขึ้นไปให้สร้างด้วยวัสดุทนไฟ

(๒) อาคารตั้งแต่สามชั้นขึ้นไป ถ้าหลังคามมีความลาดเอียงหนึ่งในสี่หรือน้อยกว่า จะต้องมีบันไดหนีไฟที่ออกสู่หลังคาซึ่งสร้างด้วยวัสดุทนไฟอย่างน้อยหนึ่งบันได

(๓) ให้ทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่เห็นได้เด่นชัดชี้มาจากบันไดสู่ทางออกภายนอก

ในกรณีที่ใช้ปล่องทางหนีไฟแทนบันได เส้นทางลงสู่ปล่องทางลงภายในปล่องตลอดจนพื้นฐานของปล่องจะต้องใช้วัสดุทนไฟ และประตูปล่องต้องสร้างด้วยวัสดุทนไฟและปลอดภัยจากควันไฟ น้ำ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้ในการดับเพลิง

ข้อ ๑๑ ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟจะต้องมีลักษณะและคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) ติดตั้งในจุดที่เห็นชัดเจนโดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

(๒) ต้องเป็นชนิดที่เปิดเข้าออกได้ทั้งสองด้านและปิดได้เอง

(๓) ต้องมิใช่ประตูเลื่อนแนวตั้ง ประตูม้วน และประตูหมุน

(๔) ประตูบันไดจะต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่าความกว้างของช่องบันได

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

(๕) ประตูที่เปิดสู่บันไดจะต้องไม่เปิดตรงบันได และมีบานประตูอย่างน้อยเท่ากับความกว้างของประตูในทุกจุดที่ประตูเปิดออกไป

(๖) ประตูเปิดออกสู่ภายนอกอาคารต้องเป็นชนิดเปิดออกภายนอก ห้ามปิดผูกหรือล๊ามโซ่ประตูเข้าออกจากอาคารในขณะที่มีลูกจ้างปฏิบัติงาน

(๗) ส่วนของประตูต้องสร้างด้วยวัสดุทนไฟ

ข้อ ๑๒ ให้นายจ้างจัดเก็บวัสดุต่างๆ ดังต่อไปนี้

(๑) วัสดุเมื่อรวมกันแล้วจะเกิดการลุกไหม้ให้แยกเก็บโดยมิให้ปะปนกัน

(๒) วัสดุซึ่งโดยสภาพสามารถอุ้มน้ำหรือซบซับน้ำได้มากให้จัดเก็บไว้บนพื้นของอาคารซึ่งรองรับน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นได้

ข้อ ๑๓ ให้นายจ้างจัดให้มีเส้นทางหนีไฟที่ปราศจากสิ่งกีดขวาง จากจุดที่ลูกจ้างทำงานในแต่ละหน่วยงานไปสู่สถานที่ที่ปลอดภัย

หมวด ๓

การดับเพลิง

ข้อ ๑๔ ให้นายจ้างจัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง ดังต่อไปนี้

(๑) ระบบน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์ประกอบ

(๒) เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ข้อ ๑๕ ให้นายจ้างจัดระบบน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์ประกอบเพื่อใช้ในการดับเพลิง ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเตรียมน้ำสำรองไว้ใช้ในการดับเพลิง โดยมีอัตราส่วนปริมาณน้ำที่สำรองต่อเนื้อที่อาคารตามตารางต่อไปนี้ ในกรณีที่ไม่มีท่อน้ำดับเพลิงของทางราชการในบริเวณที่สถานประกอบการตั้งอยู่ หรือมีแต่ปริมาณน้ำไม่เพียงพอ

สูง เนอท	ปริมาณน้ำ ที่สำรอง
ไม่เกิน ๒๕๐ ตารางเมตร	๕,๐๐๐ ลิตร
เกิน ๒๕๐ ตารางเมตรแต่ไม่เกิน ๕๐๐ ตารางเมตร	๑๕,๐๐๐ ลิตร
เกิน ๕๐๐ ตารางเมตรแต่ไม่เกิน	
๑,๐๐๐ ตารางเมตร	๒๗,๐๐๐ ลิตร
เกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร	๓๖,๐๐๐ ลิตร

(๒) ระบบการส่งน้ำ ที่เก็บกักน้ำ ป้อนน้ำและการติดตั้งจะต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองจากวิศวกรโยธาซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม รับรอง และต้องมีการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายเมื่อเกิดเพลิงไหม้

(๓) ข้อต่อสายส่งน้ำดับเพลิงเข้าอาคารและภายในอาคารจะต้องเป็นแบบเดียวกันหรือขนาดเท่ากันกับที่ใช้ในหน่วยดับเพลิงของทางราชการในท้องถิ่นนั้น การติดตั้งต้องมสิ่งป้องกันความเสียหายที่จะเกิดจากยานพาหนะหรือสิ่งอื่น

(๔) ข้อต่อสายส่งน้ำดับเพลิงและกระบอกฉีดที่ใช้ฉีดเพลิงโดยทั่วไป จะต้องเป็นแบบเดียวกันหรือขนาดเท่ากันกับที่ใช้ในหน่วยดับเพลิงของทางราชการในท้องถิ่นนั้น ซึ่งสามารถต่อเข้าด้วยกันได้ และต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

(๕) สายส่งน้ำดับเพลิงต้องมีความยาวหรือต่อกันให้มีความยาวเพียงพอที่จะควบคุมบริเวณที่เกิดเพลิงได้

ข้อ ๑๖ การใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือนายจ้างต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

(๑) ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบมือถือตามประเภทของเพลิงดังต่อไปนี้

ก. ให้ใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือที่ใช้สารเคมีชนิดคาร์บอนไดออกไซด์หรือโฟม หรือผงเคมีแห้ง หรือสารเคมีดับเพลิงที่สามารถดับเพลิงประเภท เอ

ข. ให้ใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือที่ใช้สารเคมีดับเพลิงชนิดคาร์บอนไดออกไซด์หรือโฟม หรือผงเคมีแห้ง หรือสารเคมีดับเพลิงที่สามารถดับเพลิงประเภท บี

ค. ให้ใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือที่ใช้สารเคมีดับเพลิงชนิดคาร์บอนไดออกไซด์หรือผงเคมีแห้ง หรือสารเคมีดับเพลิงที่สามารถดับเพลิงประเภท ซี

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ง. ให้ใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือตามชนิดของสารเคมีที่สามารถดับเพลิงประเภท ด

จ. ห้ามใช้เครื่องดับเพลิงที่อาจเกิดอันตรายของสารพิษ เช่น คาร์บอนเตตราคลอไรด์

(๒) ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องดับเพลิงตามชนิดจำนวน และให้ทำการติดตั้งดังต่อไปนี้

ก. เครื่องดับเพลิงแบบมือถือชนิดที่ใช้ดับเพลิงประเภท เอ ชนิดของเครื่องดับเพลิงที่ใช้ให้คำนวณตามพื้นที่ของสถานที่จะมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยที่กำหนดตามตาราง ดังต่อไปนี้

ชนิดของเครื่องดับเพลิง	พื้นที่ของสถานที่จะมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบาต่อเครื่องดับเพลิง เครื่อง	พื้นที่ของสถานที่จะมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลางต่อเครื่องดับเพลิง เครื่อง	พื้นที่ของสถานที่จะมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรงต่อเครื่องดับเพลิง เครื่อง
๑-เอ	๒๐๐ ตร.ม.	ไม่อนุญาตให้ใช้	ไม่อนุญาตให้ใช้
๒-เอ	๕๖๐ ตร.ม.	๒๐๐ ตร.ม.	ไม่อนุญาตให้ใช้
๓-เอ	๘๔๐ ตร.ม.	๔๒๐ ตร.ม.	๒๐๐ ตร.ม.
๔-เอ	๑,๐๕๐ ตร.ม.	๕๖๐ ตร.ม.	๓๗๐ ตร.ม.
๕-เอ	๑,๐๕๐ ตร.ม.	๘๔๐ ตร.ม.	๕๖๐ ตร.ม.
๑๐-เอ	๑,๐๕๐ ตร.ม.	๑,๐๕๐ ตร.ม.	๘๔๐ ตร.ม.
๒๐-เอ	๑,๐๕๐ ตร.ม.	๑,๐๕๐ ตร.ม.	๘๔๐ ตร.ม.
๔๐-เอ	๑,๐๕๐ ตร.ม.	๑,๐๕๐ ตร.ม.	๑,๐๕๐ ตร.ม.

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

นายจ้างจะใช้เครื่องดับเพลิงชนิดสูงกว่า
ความสามารถในการดับเพลิงตามพื้นที่ที่กำหนดในตารางตามวรรค
หนึ่งก็ได้ แต่ในกรณีที่ใช้เครื่องดับเพลิงชนิดที่ต่ำกว่าความ
สามารถในการดับเพลิงตามพื้นที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้เพิ่ม
จำนวนเครื่องดับเพลิงชนิดนั้นให้ได้สัดส่วนกับพื้นที่ที่กำหนด

การคำนวณใช้ชนิดเครื่องดับเพลิงตามสัดส่วนพื้นที่ของสถานที่กำหนดในวรรคหนึ่งและวรรคสองถ้ามีเศษ
ของพื้นที่ให้นับเป็นพื้นที่เต็มส่วน ที่ต้องเพิ่มจำนวนเครื่อง
ดับเพลิงชนิดอื่นเครื่อง

ในกรณีที่สถานที่เกินกว่าที่กำหนด
ไว้ในตารางตามวรรคหนึ่ง นายจ้างจะต้องเพิ่มเครื่องดับเพลิงโดย
คำนวณตามสัดส่วนของพื้นที่ ตามที่กำหนดไว้ในตารางดังกล่าว

ในกรณีที่นายจ้างติดตั้งเครื่องดับเพลิงตั้ง
แต่สองเครื่องขึ้นไป เครื่องดับเพลิงแต่ละเครื่องต้องมีระยะห่าง
กันไม่เกินยี่สิบเมตร

ข. เครื่องดับเพลิงแบบมือถือชนิดที่ใช้ดับ
เพลิงประเภท บี ชนิดของเครื่องดับเพลิงที่ใช้ให้ติดตั้งโดยมีระยะ
ห่างจากวัสดุที่จะก่อให้เกิดเพลิงประเภท บี ในสถานที่ตามสภาพ
เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยตามที่กำหนดในตารางต่อไปนี้

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย	ชนิดของเครื่องดับเพลิง	ระยะห่างจากวัสดุที่ก่อให้เกิดเพลิงประเภท บี
อย่างเบา	๕-ป	๕ เมตร
อย่างปานกลาง	๑๐-ป	๑๕ เมตร
	๑๐-ป	๕ เมตร
อย่างร้ายแรง	๒๐-ป	๑๕ เมตร
	๒๐-ป	๕ เมตร
	๔๐-ป	๑๕ เมตร

ค. เครื่องดับเพลิงที่กำหนดไว้ใน (๒) ต้องมีมาตรฐานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับ

ง. เครื่องดับเพลิงแบบมือถือทุกเครื่องต้องมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์แสดงว่าเป็นชนิดใดใช้ดับไฟประเภทใด เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ต้องมีขนาดที่มองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตรห้าสิบเซนติเมตร

(๓) ข้อปฏิบัติทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องดับเพลิงแบบมือถือ

ก. ต้องมีการซ่อมบำรุงและตรวจตราให้มีสารที่ใช้ในการดับเพลิงตามปริมาณที่ทางราชการกำหนดตามชนิดของเครื่อง

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ข. ต้องจัดให้มีการตรวจสอบสภาพของเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่าหกเดือนต่อหนึ่งครั้ง และเก็บผลไว้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจได้ตลอดเวลา

ค. เครื่องดับเพลิงแต่ละเครื่องต้องมีน้ำหนักสุทธิไม่เกินสี่สิบกิโลกรัม ติดตั้งสูงจากพื้นที่ทำงานไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตร แต่ไม่เกินหนึ่งเมตรสี่สิบเซนติเมตร

ง. ต้องมีการตรวจสอบการติดตั้งให้อยู่ในสภาพที่ด้อยูเสมอ

จ. ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับชนิด และวิธีใช้ เป็นภาษาไทยที่เห็นได้ชัดเจนติดไว้ ณ จุดติดตั้ง

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่นายจ้างจัดให้มีระบบน้ำดับเพลิงอัตโนมัติต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ระบบน้ำดับเพลิงอัตโนมัติต้องได้มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับ

(๒) ต้องเปิดวาล์วประจักษ์ที่ควบคุมระบบการจ่ายน้ำเข้าอยู่ตลอดเวลา และจัดให้มีผู้ควบคุมดูแลให้ใช้งานได้ตลอดเวลาที่การทำงาน

(๓) ต้องติดตั้งสัญญาณเพื่อเตือนภัยในขณะที่ระบบน้ำดับเพลิงอัตโนมัติกำลังทำงานหรือกรณีอุปกรณ์ตัวหนึ่งตัวใดในระบบผิดปกติ

(๔) ต้องไม่มีสิ่งกีดขวางทางน้ำจากหัวฉีดน้ำดับเพลิงของระบบน้อยกว่าหกสิบเซนติเมตรโดยรอบ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ข้อ ๑๘ ในสถานที่ทำงานที่มีการติดตั้งระบบน้ำดับเพลิงอัตโนมัติ หรือระบบสารเคมีดับเพลิงอัตโนมัติ ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบมือถือตามที่กำหนดในข้อ ๑๖ ด้วย

ข้อ ๑๙ ให้นายจ้างปฏิบัติเกี่ยวกับอุปกรณ์ดับเพลิงดังต่อไปนี้

(๑) ติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงในที่เห็นได้ชัดเจน และสามารถหยิบใช้งานได้สะดวกโดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

(๒) จัดให้มีการดูแลรักษาอุปกรณ์ดับเพลิง และตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง หรือตามระยะเวลาที่ผู้ผลิตอุปกรณ์นั้นกำหนด เว้นแต่เครื่องดับเพลิงแบบมือถือให้ตรวจสอบตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ๑๖

(๓) ข และติดป้ายแสดงผลการตรวจสอบ วันที่ทำการตรวจสอบ ครั้งสุดท้ายไว้ที่อุปกรณ์ดังกล่าว และเก็บผลไว้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

(๓) จัดให้ลูกจ้างเข้ารับการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นจากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนลูกจ้างในแต่ละหน่วยงานของสถานประกอบการ

ข้อ ๒๐ ให้นายจ้างจัดลูกจ้างเพื่อทำหน้าที่ดับเพลิงโดยเฉพาะอยู่ตลอดเวลาที่การทำงาน

ข้อ ๒๑ ให้นายจ้างจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ใช้ในการดับเพลิงและการฝึกซ้อมดับเพลิงโดยเฉพาะ เช่น

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

เสื่อน้ำ รองเท้า ถุงมือ หมวก หน้ากากป้องกันความร้อนหรือ
ควันพิษ เป็นต้น ไว้เพื่อให้ลูกจ้างใช้ในการดับเพลิง

หมวด ๔

การป้องกันแหล่งก่อเกิดการกระจายตัวของความร้อน

ข้อ ๒๒ ให้นายจ้างป้องกันแหล่งก่อเกิดการกระจายตัว
ของความร้อนดังต่อไปนี้

(๑) ป้องกันมิให้เกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรตาม
กฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้า

(๒) ป้องกันอัคคีภัยจากเครื่องยนต์หรือปล่องไฟ
เพื่อมิให้เกิดลูกไฟหรือเขม่าไฟกระเด็นถูกวัตถุที่ติดไฟได้ เช่น
น้ำมันที่ติดไฟออกจากบริเวณนั้น หรือจัดทำที่ครอบป้องกันลูกไฟ
หรือเขม่าไฟ

(๓) ป้องกันอัคคีภัยที่เกิดจากการแผ่รังสี การ
นำหรือการพาความร้อนจากแหล่งกำเนิดความร้อนสูงไปสู่วัสดุที่
ติดไฟได้ง่าย เช่น จัดทำฉนวนหุ้มหรือปิดกั้น

(๔) ป้องกันอัคคีภัยจากการทำงานที่เกิดการ
เสียดสีเสียดทานของเครื่องจักรเครื่องมือที่เกิดประกายไฟหรือ
ความร้อนสูงที่อาจทำให้เกิดการลุกไหม้ได้ เช่น การซ่อมบำรุงหรือ
หยุดพักการใช้งาน

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

(๕) เพื่อป้องกันการสะสมของไฟฟ้าสถิตย์ให้ต่อสายดินกับถังหรือท่อน้ำมันเชื้อเพลิงสารเคมีหรือของเหลวไวไฟ โดยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้า

หมวด ๕

วัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่นายจ้างมีหรือเก็บรักษาวัตถุไวไฟและวัตถุระเบิดไว้ในสถานประกอบการ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) วัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดรวมตลอดถึงวัตถุที่เมื่ออยู่รวมกันแล้วจะเกิดปฏิกิริยาหรือการหมักหมมทำให้กลายเป็นวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิด ให้แยกเก็บโดยไม่ให้ปะปนกัน และต้องเก็บในห้องที่มีผนังทนไฟและประตูทนไฟที่ปิดได้เองและปิดกุญแจห้องทุกครั้งเมื่อไม่มีการปฏิบัติงานในห้องนั้นแล้ว

(๒) วัตถุที่เป็นตัวเติมออกซิเจน หรือวัตถุที่ไวต่อการทำปฏิกิริยาแล้วเกิดการลุกได้ ให้แยกเก็บไว้ต่างหากในอาคารทนไฟ ซึ่งอยู่ห่างจากอาคารหรือวัตถุติดไฟในระยะที่ปลอดภัย

(๓) ภาชนะที่ใช้บรรจุวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิด รวมทั้งอุปกรณ์ประกอบต้องมีสภาพที่แข็งแรงทนทานได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยต่อการใช้งานอยู่เสมอ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๕

(๔) ภาชนะบรรจุที่ใช้ในการขนถ่ายวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิดต้องเป็นแบบที่เคลื่อนย้ายได้ด้วยความปลอดภัย

(๕) ห้ามเก็บวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดไว้ที่ บริเวณประตูเข้า-ออก บันไดหรือทางเดิน

(๖) จัดให้มีการระบายอากาศที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในห้องเก็บและห้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุระเบิดหรือวัตถุไวไฟ และต้องป้องกันมิให้อากาศที่ระบายออกเป็นอันตรายต่อผู้อื่น

(๗) ควบคุมมิให้เกิดการรั่วไหลหรือการระเหยของวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดที่จะเป็นสาเหตุให้เกิดการติดไฟ

(๘) ต้องจัดทำป้าย “วัตถุระเบิดห้ามสูบบุหรี่” หรือ “วัตถุไวไฟห้ามสูบบุหรี่” แล้วแต่กรณีด้วยตัวอักษรสีแดง ขนาดไม่ต่ำกว่าสี่สิบเซนติเมตรบนพื้นสีขาวติดไว้ให้เห็นได้ชัดเจนที่หน้าห้องเก็บวัตถุดังกล่าว และห้ามบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไป

(๙) ต้องจัดให้ลูกจ้างที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตามความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานนั้น ๆ

(๑๐) อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ คุ้มครองความปลอดภัยต่าง ๆ ต้องเป็นชนิดไม่ก่อให้เกิดประกายไฟหรือเป็นสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ได้

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ข้อ ๒๔ ในกรณีทั่วตลวไฟหรือวตัลระเบิดเป็นชนิดของ
 เหลว นอกจากการปฏิบัติตามข้อ ๒๓ แล้ว นายจ้างต้องปฏิบัติ
 ดังต่อไปนี้

(๑) การเก็บรักษาและขนถ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้
 เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง

(๒) การเก็บรักษาทั่วตลวไฟและวตัลระเบิดชนิด
 ของเหลวไว้ในอาคาร

ก. ต้องเก็บไว้ในห้องที่มีประตูชนิดที่ปิด
 -เปิดได้เอง ประตูและผนังห้องต้องสร้างด้วยวัสดุทนไฟ และ
 สามารถกักของเหลวมิให้ไหลออกภายนอกได้ ผนังต้องมีความ
 ทนไฟและพื้นที่ของห้องเป็นอัตราส่วนต่อปริมาณวตัลดังกล่าว ดัง
 ต่อไปนี้

ข. การเก็บวตัลวไฟและวตัลระเบิดชนิด
 ของเหลวในห้องเก็บภายในอาคารจะต้องมีปริมาณขนาด ความ
 ทนไฟและพื้นที่ของห้องเป็นอัตราส่วนต่อปริมาณวตัลดังกล่าว ดัง
 ต่อไปนี้

๑. ห้องที่มีขนาดตั้งแต่สิบสี่ตารางเมตร
 แต่ไม่ถึงสี่สิบเจ็ดตารางเมตร ซึ่งไม่มีการจัดระบบป้องกันอัคคีภัย
 ไว้ ห้องนั้นต้องสามารถทนไฟได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมง จึง
 สามารถเก็บวตัลระเบิดหรือวตัลวไฟชนิดของเหลวได้ไม่เกินแปด
 สิบสี่ลิตรต่อหนึ่งตารางเมตร

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

๒. ห้องที่มีขนาดตั้งแต่สี่ตารางเมตร แต่ไม่ถึงสี่สิบเจ็ดตารางเมตร และมีการจัดระบบป้องกันอัคคีภัยไว้ ห้องนั้นต้องสามารถทนไฟได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมง จึงสามารถเก็บวัตถุระเบิดหรือวัตถุไวไฟชนิดของเหลวได้ไม่เกินสองร้อยลิตรต่อหนึ่งตารางเมตร

๓. ห้องที่มีขนาดสี่สิบเจ็ดตารางเมตร ซึ่งไม่มีการจัดระบบป้องกันอัคคีภัยไว้ ห้องนั้นต้องสามารถทนไฟได้ไม่น้อยกว่าสองชั่วโมง จึงสามารถเก็บวัตถุระเบิดหรือวัตถุไวไฟชนิดของเหลวได้ไม่เกินหนึ่งร้อยหกสิบสามลิตรต่อหนึ่งตารางเมตร

๔. ห้องที่มีขนาดสี่สิบเจ็ดตารางเมตร และมีการจัดระบบป้องกันอัคคีภัยไว้สามารถเก็บวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดชนิดของเหลวได้ไม่เกินสี่ร้อยแปดลิตรต่อตารางเมตร

ก. ภายในห้องเก็บวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดชนิดของเหลวต้องจัดให้มีทางเดินสู่ประตูทางออกกว้างอย่างน้อยหนึ่งเมตร และห้ามมิให้มีสิ่งกีดขวางทาง

ง. วัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดของเหลวที่มีปริมาณมากกว่าที่อนุญาตให้เก็บในห้องเก็บของภายในอาคาร ต้องนำไปเก็บไว้นอกอาคารโดยให้ปฏิบัติตามข้อ ๒๔ (๓)

(๓) การเก็บวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดชนิดเหลวไว้นอกอาคาร นายจ้างต้องปฏิบัติตามนี้

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ก. ปริมาณวัตต์ไวไฟหรือวัตต์ระบุเบ็ดชนิดของเหลวที่บรรจุในภาชนะแต่ละใบจะต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบลิตร

ข. ในกรณีที่ภาชนะที่ใช้บรรจุเป็นชนิดยกเคลื่อนย้ายได้ และสามารถบรรจุวัตต์ไวไฟหรือวัตต์ระบุเบ็ดชนิดของเหลวได้เกินสองร้อยสี่สิบลิตร ต้องมีช่องระบายอากาศฉุกเฉิน และมีเครื่องดูดถ่ายวัตต์ไวไฟหรือวัตต์ระบุเบ็ดชนิดของเหลวจากข้างบนของภาชนะ หรือใช้ท่อปิดที่ม็อกปิดได้เองจะให้ความดันจากภาชนะหรืออุปกรณ์อื่นในการถ่ายเทไม่ได้

ค. กองวัตต์ไวไฟหรือวัตต์ระบุเบ็ดที่มีปริมาณรวมกันไม่เกินสี่พันสี่ร้อยลิตร แต่ละกองต้องห่างกันไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตรห้าสิบเซนติเมตร กรณีที่มีปริมาณเกินสี่พันสี่ร้อยลิตร แต่ไม่เกินแปดพันแปดร้อยลิตร แต่ละกองต้องห่างกันไม่น้อยกว่าห้าเมตร

ง. ห้ามกองวัตต์ไวไฟหรือวัตต์ระบุเบ็ดที่มีปริมาณรวมกันเกินแปดพันแปดร้อยลิตร

จ. ต้องมีช่องทางเดินจากจุดติดตั้งเครื่องดับเพลิงไปสู่กองวัตต์ซึ่งมีความกว้างไม่น้อยกว่าสี่เมตร และไม่มีสิ่งกีดขวางทาง

ฉ. บริเวณพื้นที่ใช้วางภาชนะบรรจุวัตต์ไวไฟหรือวัตต์ระบุเบ็ดชนิดของเหลวต้องมีลักษณะลาดเอียง หรือมีรางน้ำ หรือเขอนกนทสามารถระบายสิ่งท่วไหล หรือระบายน้ำ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

บนดินหรือน้ำฝนได้ ปลายทางที่ระบายออกต้องเป็นที่ปลอดภัย
จากอัคคีภัย

ข. บริเวณที่ใช้เก็บวัตถุไวไฟหรือวัตถุ
ระเบิดต้องไม่ปล่อยให้มหาชนรกร มีขยะหรือวัตถุติดไฟประเภท
อื่น ๆ ที่อาจทำให้เกิดอัคคีภัยได้

(๔) การป้องกันอัคคีภัยบริเวณที่เก็บวัตถุไวไฟ
หรือวัตถุระเบิดชนิดของเหลว

ก. นายจ้างต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบ
มือถือชนิดไม่ต่ำกว่า ๒๐ - ปี ไม่น้อยกว่าหนึ่งเครื่องบริเวณหน้า
ห้องที่ใช้เก็บวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดชนิดของเหลว โดยมีระยะ
ห่างจากประตูห้องนั้นไม่น้อยกว่าสามเมตร

ข. ในกรณีที่เก็บวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิด
ชนิดของเหลวไว้ภายนอกอาคารต้องจัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบ
มือถือชนิด ๒๐ - ปี ไม่น้อยกว่าหนึ่งเครื่อง โดยมีระยะห่างจาก
บริเวณที่เก็บวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดชนิดของเหลวไม่น้อยกว่า
แปดเมตรและไม่เกินยี่สิบสี่เมตร

(๕) การป้องกันอันตรายจากการชนถ้ำวัตถุ
ไวไฟหรือวัตถุระเบิดชนิดของเหลว

ก. บริเวณที่มีการถ้ำวัตถุไวไฟหรือวัตถุ
ระเบิดชนิดของเหลวที่มีปริมาณตั้งแต่ยี่สิบลิตรขึ้นไป ต้องห่าง
จากบริเวณปฏิบัติงานอื่น ๆ ไม่น้อยกว่าแปดเมตร หรือมีผนังปิด

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

กันที่สร้างด้วยวัสดุทนไฟอย่างน้อยหนึ่งชั่วโมง และต้องจัดให้มีการระบายอากาศเพื่อมิให้มีความเข้มข้นของไอระเหยที่สามารถติดไฟได้

ข. การขนถ่ายจากภาชนะหรือถังที่อยู่ภายในหรือนอกอาคารชนิดติดตั้งกับที่ต้องใช้ระบบที่ปิด ในกรณีที่ใช้ภาชนะขนาดเล็กชนิดที่เคลื่อนย้ายได้ อาจเลือกใช้วิธีการกักน้ำหรือปมที่มวาล์วซึ่งสามารถปิดได้เองในการขนถ่าย ห้ามใช้วิธีอัดอากาศ

ค. ต้องป้องกันมิให้มีการรั่วไหลหรือหกของวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดชนิดของเหลว ถ้ามีการรั่วไหลหรือหกต้องจัดโดยการดูด ชั้บ หรือระบายให้ออกในที่ปลอดภัย

ง. วัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดชนิดของเหลวที่นำไปใช้ในบริเวณที่ปฏิบัติงานต้องห่างจากแหล่งกำเนิดความร้อนไม่น้อยกว่าสี่หกเมตร เว้นแต่จะมีการป้องกันไว้อย่างปลอดภัย

จ. วัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดชนิดของเหลวเมื่อยังไม่ต้องการใช้งานต้องเก็บไว้ในภาชนะที่ปิดอย่างมิดชิด

ฉ. ต้องจัดให้มีเครื่องดับเพลิงชนิดไม่ต่ำกว่า ๒๐ - บี ไม่น้อยกว่าหนึ่งเครื่องไว้บนยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งหรือขนถ่ายวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิด

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ข้อ ๒๕ การเก็บถังก๊าซชนิดเคลื่อนย้ายได้ ชนิดของเหลว
ให้นำจ้างปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีเก็บถังก๊าซไว้ภายนอกอาคารต้อง
เก็บไว้ในที่ปิดล็อก ห้ามการบ่อน้ำร้อนน้ำเย็นให้มีอุณหภูมิสูง
กว่าที่ผู้ผลิตกำหนดไว้

(๒) ถ้าเก็บถังก๊าซไว้ในอาคารต้องแยกเก็บ
ไว้ในห้องที่มีผนังทนไฟ

(๓) ห้ามเก็บถังก๊าซไว้ใกล้วัตถุที่ลุกไหม้ได้ง่าย

ข้อ ๒๖ การป้องกันอันตรายจากถ่านหิน เชลลูลอยด์
หรือของแข็งที่ติดไฟง่ายให้นำจ้างปฏิบัติดังนี้

(๑) การเก็บถ่านหินในที่โล่งแจ้งต้องพรมน้ำให้
เปียกชื้นตลอดเวลาและอัดทับให้แน่นเพื่อป้องกันการลุกไหม้เอง
และห้ามกองสูงเกินสามเมตร

(๒) ถ่านหินที่บดแล้วหรือชนิดผงที่มีอุณหภูมิ
สูงกว่าหกสิบห้าองศาเซลเซียสต้องทำให้เย็นก่อนนำไปเก็บใส่ไว้ใน
ถังหรือภาชนะทนไฟ

(๓) ถังหรือภาชนะที่ใช้เก็บถ่านหิน หรือผงแร่
ที่ลุกไหม้ได้ง่ายต้องสร้างด้วยวัสดุทนไฟที่มีฝาปิดมิดชิด และต้อง
เก็บไว้ในที่ห่างไกลจากแหล่งความร้อน

(๔) การเก็บเชลลูลอยด์หรือของแข็งที่ติดไฟได้
ง่ายในไซโล ถัง หรือภาชนะต้องทำการป้องกันการผสมกับอากาศ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ที่จะลุกไหม้ได้ เช่น การระบายอากาศ และการป้องกันการลุกไหม้จากแหล่งความร้อน

ข้อ ๒๓ การเก็บวัตถุที่ติดไฟได้ง่าย เช่น ไม้ กระดาษ ขนสัตว์ ฟางหรือสิ่งอื่นใดที่คุณสมบัติคล้ายคลึงกัน ในกรณีที่มีจำนวนมากให้นายจ้างแยกเก็บไว้ในอาคารต่างหาก หรือเก็บในห้องทนไฟ หลังกาหรือฝาห้องต้องไม่ทำด้วยแก้วหรือวัตถุโปร่งใสที่แสงแดดส่องตรงเข้าไปได้ ถ้ามีจำนวนน้อยให้เก็บไว้ในภาชนะทนไฟ หรือถังโลหะที่มีฝาปิด

ข้อ ๒๔ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล เช่น ถุงมือ หน้ากาก เสื้อผ้า รองเท้าที่สามารถป้องกันวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิดชนิดนั้นได้

หมวด ๖

การกำจัดของเสียที่ติดไฟได้ง่าย

ข้อ ๒๕ ให้นายจ้างปฏิบัติเกี่ยวกับของเสียที่ติดไฟง่ายตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเก็บรวบรวมของเสียที่ติดไฟได้ง่ายไว้ในภาชนะปิดที่เป็นโลหะ

(๒) จัดให้มีการทำความสะอาดมิให้มีการสะสมหรือตกค้างของของเสียที่ติดไฟได้ง่ายไม่น้อยกว่าวันละหนึ่งครั้ง

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ถ้าเป็นงานกะไม่น้อยกว่ากะละหนึ่งครั้ง เว้นแต่วัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดที่ลูกใหม่ได้เอง ต้องจัดให้มีการทำความสะอาดทันที

(๓) ให้นำของเสียที่เก็บรวบรวมตาม (๑) ออกไปจากบริเวณที่ลูกจ้างทำงานไม่น้อยกว่าวันละหนึ่งครั้ง ในกรณีที่ยังไม่ได้กำจัดทันทีให้นำไปเก็บไว้ในห้องหรืออาคารทนไฟ และต้องนำไปกำจัดให้หมดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง โดยวิธีการที่ปลอดภัย เช่น การเผา การฝัง หรือการใช้สารเคมีเพื่อให้องเสียนั้นสลายตัว

ข้อ ๓๐ การกำจัดของเสียโดยการเผาให้นายจ้างปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ให้เผาในเตาที่ออกแบบสำหรับการเผาโดยเฉพาะ ถ้าเผาในที่โล่งแจ้งต้องห่างจากที่ลูกจ้างทำงานในระยะที่ปลอดภัยและอยู่ใต้ลม

(๒) ลูกจ้างที่ทำหน้าที่เผาต้องสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล เช่น หน้ากาก ถุงมือ เป็นต้น

(๓) ให้นายจ้างจัดเก็บเถาถ่านที่เหลือจากการเผาของเสียนั้นไว้ในภาชนะห้อง สถานที่ปลอดภัย หรือเก็บไว้ในภาชนะที่ปิดมิดชิดเพื่อป้องกันการรั่วไหล หรือนำไปฝังในสถานที่ปลอดภัย

หมวด ๓

การป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า

ข้อ ๓๑ ให้นายจ้างจัดให้มีสายล่อฟ้าเพื่อป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าสำหรับอาคาร สิ่งก่อสร้าง หรือภาชนะ ดังต่อไปนี้

(๑) อาคารที่มีวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิด

(๒) อาคารที่มีตู้ในรัศมีการป้องกันของสายล่อฟ้าจากอาคารอื่น

(๓) สิ่งก่อสร้างหรือภาชนะที่มีส่วนสูง เช่น ปล่องไฟ หอคอย เสาธง ถังเก็บน้ำหรือสารเคมี

การติดตั้งสายล่อฟ้า ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้า

ข้อ ๓๒ ให้นายจ้างจัดให้มีการป้องกันไม่ให้เกิดการไหลของกระแสไฟฟ้าจากสายไฟฟ้าแรงสูง สายโทรเลข เสาวิทยุสื่อสาร หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติคล้ายกันสู่สายล่อฟ้า โดยติดตั้งสายล่อฟ้าให้มีระยะห่างที่ปลอดภัยหรือปิดกั้นมิให้มีการรั่วไหลของกระแสไฟฟ้า

หมวด ๔

ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้และการฝึกซ้อมดับเพลิง

ข้อ ๓๓ ให้นายจ้างจัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ในสถานประกอบการโดยให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) สถานประกอบการตั้งแต่สองชั้นขึ้นไปต้องติดตั้งระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ชนิดปล่องเสียงให้ลูกจ้างที่ทำงานภายในอาคารได้ยินอย่างทั่วถึง โดยมีระดับความดังของเสียงไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเดซิเบล (เอ) วัดห่างจากจุดกำเนิดของเสียงหนึ่งเมตรโดยรอบ

(๒) อุปกรณ์ที่ทำให้เครื่องปล่องเสียงสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ทำงาน ต้องอยู่ในที่เด่นชัด เข้าไปถึงง่ายหรืออยู่ในเส้นทางหนีไฟ โดยต้องติดตั้งทุกชั้นและมีระยะห่างจากจุดที่ลูกจ้างทำงานไม่เกินสามสิบเมตร

(๓) สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้จะต้องมีเสียงที่แตกต่างไปจากเสียงที่ใช้ในสถานประกอบการทั่วไป และห้ามใช้เสียงดังกล่าวในกรณีอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

(๔) ต้องจัดให้มีการทดสอบประสิทธิภาพในการทำงานของระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

(๕) สำหรับกิจการโรงพยาบาลหรือสถานที่ที่ไม่ต้องการให้ใช้เสียงจะต้องจัดให้มีอุปกรณ์หรือมาตรการอื่นใด เช่น สัญญาณไฟ รหัสที่สามารถแจ้งเหตุเพลิงไหม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ข้อ ๓๔ ให้นายจ้างจัดให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิง ดังต่อไปนี้

(๑) สถานประกอบการที่มีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลางหรืออย่างร้ายแรงต้องจัดให้มีกลุ่มพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย และมีผู้อำนวยการป้องกันและระงับอัคคีภัยเป็นผู้อำนวยการในการดำเนินงานทั้งระบบประจำสถานประกอบการตลอดเวลา

(๒) ต้องจัดให้ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย การใช้อุปกรณ์ต่างๆ ในการดับเพลิง การปฐมพยาบาล และการช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน

ข้อ ๓๕ ให้นายจ้างจัดให้มีการฝึกซ้อมอพยพลูกจ้างออกจากอาคารไปตามเส้นทางหนีไฟ ตามที่กำหนดในข้อ ๑๓

ข้อ ๓๖ ให้นายจ้างจัดให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิงและการฝึกซ้อมหนีไฟ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในกรณีที่นายจ้างจัดให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิงหรือฝึกซ้อมหนีไฟเอง ให้ส่งแผนและรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมต่ออธิบดี เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนการฝึกซ้อมไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ถ้านายจ้างไม่สามารถฝึกซ้อมดับเพลิงหรือหนีไฟได้เองให้ขอความร่วมมือหน่วยงานดับเพลิงท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่ทางราชการรับรองช่วยดำเนินการฝึกซ้อม

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ให้นายจ้างจัดทำรายงานผลการฝึกซ้อมตามแบบที่อธิบดี
กำหนดยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเสร็จ
สิ้นการฝึกซ้อม

หมวด ๕

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๓๗ ลูกจ้างต้องใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่นายจ้างจัดให้ตามประกาศนี้

ข้อ ๓๘ ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามประกาศนี้

ข้อ ๓๙ เมื่อปรากฏว่านายจ้างหรือลูกจ้างฝ่าฝืนประกาศนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจให้คำเตือนเพื่อให้ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำเตือนเสียก่อนก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔

เจริญจิตต์ ณ สงขลา

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย